

ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ

ЭКОЛОГИЯ КАЗАХСТАНА

WWW.IACOOS.GOV.KZ • WWW.ECOGOSFOND.KZ

№ 2 (049)

2020 ж. ақпан
февраль 2020 г.ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫҢ АҚПАРАТТЫҚ – ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

САНЫНДА / В НОМЕРЕ:

ЖАҢА ЭКОКОДЕКС ЖОБАСЫ ПАРЛАМЕНТ МӘЖІЛІСІНДЕ ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

3 ақпанда Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев жаңа Экологиялық кодекс жобасын Парламенттің төменгі палатасы депутаттарына таныстырды.

Жоба парламентке енгізілгендерден бұрын жұртшылықпен және бизнес-қоғамдастықпен ауқымды талқылаудан өтті. Министрлік ел өңірлерінде 20-дан аса көшпелі мәжіліс ұйымдастырды.

Министрдің айтуынша, қолданыстағы Экологиялық кодекстен басты айырмашылық, жаңа Экокодексте қоршаған ортаға жағымсыз әсерді болдырмау мақсатында алдын алу шаралары қарастырылған.

Жоба 10 қағидатқа негізделген. Олар – болдырмау, түзету, сақтық, үйлесімділік, «ластаушы төлейді», орнықты даму, интеграция, экологиялық ақпараттың қолжетімділігі, жұртшылықтың қатысуы, экожүйелік тәсілдеме.

Жоғарыда баяндалған қағидаларға сәйкес, бірқатар негізгі бағыттар айқындалды.

Бірінші бағыт – «Озық қолжетімді технологияларды (ОҚТ) енгізу және ынталандырудың экономикалық шаралары».

«Жаңа Экологиялық кодекс редакциясы жобасында, 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап, 1-санатты ірі жаңа кәсіпорындардың озық қолжетімді технологияларды қолдануға байланысты, міндетті түрде кешенді экологиялық рұқсат беруге көшуі көзделіп отыр», - деді министр құжатты та-

ныстыра келіп.

Жұмыс істейтін ірі ластаушылардың ОҚТ-ға көшуі кезең-кезеңмен жасалады. Кәсіпорын ОҚТ-ны 10 жыл ішінде экологиялық тиімділік бағдарламасына сәйкес енгізеді.

ОҚТ-ға көшу кезінде кәсіпорындар эмиссия төлемінен босатылады, әйтпесе мөлшерлеме өсіп кетпек. Осылайша, ОҚТ мотивациялық механизм болмақ.

Бірінші кезеңде ОҚТ-ға ластау көлемінің 90%-ы тиесілі мұнайгаз, тау-кен-металлургиялық, химиялық және электр энергетикалық саладағы 50 ірі кәсіпорынның көшуі жоспарлануда.

2023 жылдың соңына дейін, кешенді технологиялық аудит негізінде 9 салалық ОҚТ анықтамалығы жасалады.

2024-2025 жылдары ОҚТ анықтамалығы негізінде кешенді экологиялық рұқсат беру жоспарлануда.

Егер кәсіпорын ОҚТ-ны тиісті мерзім ішінде енгізбесе, кешенді экологиялық рұқсат беру қайтарылып алынып, осы барлық кезең үшін төлем және өсімпұл алынады.

Сонымен қатар, жаңа Экокодекстің тағы бір бағыты – «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқаруды жетілдіру».

Қалдықтарды өртеу арқылы кейіннен электр энергиясын алу және оны ЖЭК аналогы бойынша желіге табыстауды көздейтін «Waste to Energy» механизмін енгізу ұсынылып отыр.

«Бұл 2025 жылға қарай, қалдықтардың көлемін 30%-ға дейін азайтып, 180 млрд теңгеден аса инвестиция тартуға мүмкіндік

береді. Сонымен қатар еуропалық директивадағыдай, шығарындыларға талап сақталынады», - деді Экология министрлігі басшысы. Бұдан басқа, жаңа Экологиялық кодекс жобасында қауіпті қалдықтармен жұмыс істеуді лицензиялау және қалдықтарды жинау мен тасымалдауды хабарландыру тәртібі қарастырылған.

Бұл қалдықтарды жинаумен, тасымалдаумен, өңдеумен және кәдеге жаратумен айналысатын мамандандырылған кәсіпорындардың тізілімін жүргізуге мүмкіндік береді.

Үшінші бағыт – «Ластаушы төлейді және түзетеді».

Бұл қағидат ластауды болдырмауды, бақылауды, сондай-ақ қоршаған ортаға келтірілген зардапты қалпына келтіру жауаптылығын көздейді.

Осылайша, табиғатты пайдаланушының экологиялық айыппұл төлегеннен гөрі, қоршаған ортаға зиянды әсер етуді болдырмаудың барлық шараларын қабылдауы тиімдірек болатын жағдай туғызылады.

Экологиялық зардап келтірілген жағдайда, табиғатты пайдаланушы қоршаған ортаны сол бастапқы деңгейде қалпына келтіруге міндетті.

Тағы бір бағыт – «Стратегиялық экологиялық бағалау (СЭБ)».

СЭБ жобалардың іске асырылуының қоршаған ортаға және адамдардың денсаулығына келтіретін салдарын анықтауға мүмкіндік береді.

Тағы бір маңызды бағыт – «Жұртшылықтың қатысуы».

Жаңа Экологиялық кодекс жобасы жұртшылықтың қоршаған ортаны қорғау мен орнықты даму мәселелерін шешуге жария және жан-жақты қатысуын көздейді.

Кодекс жобасының «Қоршаған ортаның сапа нормативі» бағытын іске асыру табиғатқа ЭЫДҰ талаптарына сәйкес қарым-қатынас жасауды білдіреді.

«Қоршаған ортаға эмиссия төлемі және бюджет қаражатын табиғатты қорғау іс-шараларына нысаналы жұмсау» бағыты.

Қазіргі уақытта қолданыстағы заңнамада табиғатты қорғау іс-шараларына арналған, келіп түскен эмиссия төлемін нысаналы жұмсау міндеті қарастырылмаған.

Осының кесірінен, жергілікті атқарушы органдар келіп түскен қаражаттың тек 45%-ын ғана қоршаған ортаны қорғауға бөледі.

Осыған орай, жобада табиғатты қорғаудың іс-шараларын келіп түскен экологиялық төлемдердің 100%-ы көлемінде міндетті түрде қаржыландыру көзделген.

Заң жобасында қоршаған орта эмиссиясы нормативтерін бұзғаны үшін әкімшілік айыппұлды 10 есе көбейту жоспарлануда. Қайталанған жағдайда 20 есе болмақ.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу талаптарын бұзғаны үшін санкция салуды қатаңдату да көзделіп отыр.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңбұзушылық үшін әкімшілік жауапкершілікке тарту мерзімі, заңбұзушылық орын алған күннен бастап, 1 жылдан 3 жылға дейін ұзартылуы мүмкін.

ecogeo.gov.kz

ҚАЗАҚСТАНДА БЕЛСЕНДІЛЕР МЕН ВОЛОНТЕРЛЕРДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАСТАМАЛАРЫНЫҢ ЖОЛ КАРТАСЫ ӘЗІРЛЕНДІ

Ағымдағы жылдың 3 ақпанында Нұр-Сұлтан қаласында Волонтерлер жылы аясында республикамыздың түпкір-түпкірінен келген қоғам белсенділері мен волонтерлердің қоршаған ортаны қорғау проблемаларына арналған бірінші республикалық эко-слеті өткізілді.

Іс-шара нәтижесінде жол картасы жасалып, оған слет қатысушыларының барлық ұсыныстары мен бастамалары енгізілді.

«Еліміз эко-белсенділерінің бірінші республикалық слетін өткіздік. Волонтерлер жылында мұндай іс-шара өткізу алдағы мақсатымыздың игі болуына септігін тигізеді. Слетке қатысушылармен қызық сұрыптау, ҚТҚ-ны азайту, эко-тәрбие беру мәселелерін талқылады», - деп жазды Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев өзінің Twitter-дегі парақшасында.

«Кездесу нәтижесінде жол картасы құрылып, оған белсенділердің барлық бастамалары мен ұсыныстары енгізілді. Бұл бастамаларды жыл ішінде орындау үшін жұмыс істейтін боламыз», - деп атап өтті Экология министрлігі басшысы.

Бұдан басқа, министрдің айтуы бойынша, Birgemiz: Taza Alem атты жалпыұлттық жобаны бастауға, экология саласындағы волонтерлердің деректер базасы мен волонтерлерді әдістемелік қолдау орталығын құруға шешім қабылданған.

Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің facebook парақшасы

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА ПО ЗАЩИТЕ КЛИМАТА

Министерство экологии, геологии и природных ресурсов РК, Программа развития Организации Объединенных Наций (ПРООН) в Казахстане и компания Bitfury Group 14 февраля объявили о совместном плане реализации проекта по защите климата в стране.

На сегодня разрабатывается совместный проект по сокращению выбросов парниковых газов посредством увеличения площади лесов.

По оценкам экспертов, общий объем лесного углерода в Казахстане оценивается в более чем 718,3 млн тонн эквивалента CO₂. Увеличение лесного покрова с 4,6% до 5% поможет увеличить поглощение углерода лесами дополнительно до 2,9 млн тонн эквивалента CO₂ в год. Наряду с этим, здоровые леса также предоставляют основные услуги, включая регулирование водных ресурсов, биоразнообразие, а также продукты питания и другие выгоды, такие как лекарства и экотуризм.

Стоит отметить, что Казахстан ратифицировал Парижское соглашение по изменению климата в 2016 году и обязался сократить выбросы парниковых газов на 15% к 2030 году путем мобилизации инновационных решений с участием частного сектора.

«Сегодня основными загрязнителями воздуха в Казахстане являются транспортная и энергетическая отрасли. С каждым годом нагрузка на экосистемы растет, и без естественных поглотителей углерода, то есть лесов, концентрация парниковых газов будет только расти, и практически невозможно будет достичь целей Парижского соглашения», - сказал министр экологии М. Мирзағалиев.

«В то же время, помимо усилий государства, поддержка и экологическая ответственность частного сектора чрезвычайно важны в этом случае. Поэтому мы приветствуем инициативу Bitfury в области защиты климата», - подчеркнул он. Bitfury, ведущая компания в

области новых технологий, занимается решением проблем изменения климата и других экологических проблем в мире.

«Мы полностью поддерживаем цели устойчивого развития для защиты нашей планеты, и мы вдохновлены национальной инициативой Казахстана по созданию компенсационных механизмов для нейтрализации выбросов парниковых газов», - сказал Вадим Крутов, руководитель администрации Глобального офиса Bitfury в Казахстане.

«Я с нетерпением жду наших совместных усилий по поддержке лесов в Казахстане и сокращению выбросов парниковых газов», - отметил он.

ПРООН разработала несколько законодательных предложений для проекта нового Экологического кодекса. Это включает в себя новые методологии оценки лесов, а также разработку и реализацию проектов по выбросам углерода в Казахстане в соответствии с климатическими соглашениями ООН.

«В будущем мы продолжим оказание содействия Правительству Республики Казахстан в совершенствовании природоохранного законодательства и демонстрации новых финансовых решений для управления природопользованием. Это ключевой фактор для привлечения частного сектора в этой повестке дня», - сказал Якуп Берич, Постоянный Представитель ПРООН в Республике Казахстан.

В конце встречи стороны подписали трёхстороннее соглашение о сотрудничестве. Партнеры будут работать над сокращением выбросов парниковых газов в Казахстане за счет увеличения лесных площадей и совершенствования практики лесопользования, а также повышения осведомленности общественности об изменении климата.

Страница facebook Министерства экологии, геологии и природных ресурсов

ҚАЗАҚСТАНДА ЭКОЛОГИЯ АМБАССАДОРЛАРЫ АЙҚЫНДАЛДЫ

3 ақпан 2020 жылы Нұр-Сұлтанда республикамыздың түпкір-түпкірінен келген қоғам белсенділері, волонтерлер, мемлекеттік құрылымдар мен халықаралық ұйым өкілдерінің бірінші республикалық эко-слеті өткізілді.

Іс-шараға Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев те қатысты. Жиынды аша келіп, Қазақстанның Экология министрлігі басшысы халықтың экологиялық санасын өзгертудегі қоғамның ролін атап көрсетті.

«Қазіргі кезде адамның табиғатпен ара қатынасы, біздің күнделікті тіршілігіміздің қоршаған ортаға әсері ерекше. Экологиялық санамызды өзгертпей, табиғатты құрдымға жіберу оп-онай болып тұр», - деді М. Мырзағалиев.

Министрдің пікірінше, еліміз эко-белсенділерінің слеті өңірлердегі бірлескен экологиялық жобалардың басталуына серпін береді.

«Дәл осы мақсатта, Қазақстанның әрбір өңірінен, бүкіл еліміздегі экологиялық бастамалардың жүзеге асырылуын қадағалап отыратын амбассадорларды белгіледік»- деді ол.

М.Мырзағалиев сондай-ақ ел Президенті жариялаған «Волонтерлер жылы» министрліктің «Birgemiz: Taza Alem» атты жалпыұлттық жобасын іске асыруды жоспарлап отырғанын еске салды. Жоба шеңберінде экология саласындағы волонтерлердің деректер базасы жасалып, «Taza Alem» атты 3 волонтерлерді әдістемелік қолдау орталығы құрылады.

Жалпы, іс-шараға қатысушылар басқосу барысында қоқыстарды сұрыптау, қатты-тұрмыстық қалдықтарды тұтынуды және олардың пайда болуын азайту, экологиялық сана мен тәрбиенің маңызы, жануарлар мен өсімдіктер дүниесін сақтау, экологиялық заңды бұзушылармен бітіспес күрес секілді маңызды мәселелерді тақылады.

Кездесу нәтижесінде жол картасы құрылып, оған белсенділердің барлық бастамалары мен ұсыныстары енгізіледі. Бұл бастамалар жыл ішінде орындалмақ.

Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің facebook парақшасы

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ВЫЗОВЫ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ ОБСУДИЛИ В БРЮССЕЛЕ

Заседание Рабочей группы Европейский союз – Центральная Азия по окружающей среде и изменению климата прошло 12-13 февраля в Брюсселе

В повестке дня – экономика замкнутого цикла, европейский «зеленый» курс, водные ресурсы, охрана окружающей среды и изменение климата. Являясь мостом между Европой и Азией, наш регион – ключевой партнер для Брюсселя в борьбе с изменением климата во всем мире. В мероприятии приняли участие сотрудники Еврокомиссии, должностные лица и национальные эксперты из государств Центральной Азии и Европы, представители международных финансовых учреждений и гражданского общества. «Прочное современное партнерство между Евросоюзом и Центральной Азией направлено на совместное решение существующих глобальных и региональных проблем, включая растущее влияние изменения климата», - сказал в своей приветственной речи спецпредставитель ЕС по Центральной Азии Питер Буриан. Принятая в прошлом году Стратегия ЕС по Центральной Азии, помимо прочего, фокусируется на достижении целей Парижского климатического соглашения и решении экологических проблем. Особое место в документе занимает поощрение взаимоприемлемых решений в части использования водных ресурсов Центральной Азии, которые будут способствовать присоединению оставшихся стран региона к Конвенции ООН по трансграничным водам и сотрудничеству вокруг Аральского моря. «Европейский союз приветствует растущее признание в регионе того факта, что национальные подходы недостаточны для эффективного решения сложных водных, энергетических, продовольственных и экологических проблем», - отметил Буриан. Спецпредставитель ЕС по Центральной Азии особое внимание уделил последствиям усыхания Аральского моря и состоянию урановых хвостохранилищ в регионе. «Это важный момент для Евросоюза подумать, как мы можем помочь. Как улучшить качество жизни людей, проживающих вблизи Аральского моря. Евросоюз выделил 5 миллионов евро для реализации проектов Трастового фонда по человеческой безопасности для региона

Приаралья в Узбекистане», - сказал Питер Буриан. «Мы двигаемся и по другим направлениям. У нас есть важная программа по реабилитации урановых хвостохранилищ в регионе, которые являются печальным наследием добычи урана. Мы считаем, что в этом вопросе необходимо срочное решение», - добавил словацкий дипломат. По его словам, Ферганской долине угрожает экологическая катастрофа из-за состояния уранового хранилища Майлуу-Суу, защитный саркофаг которого постепенно размывается водой. «Вы можете себе представить, что произойдет, если вода из этих резервуаров с ураном попадет в Ферганскую долину, которая является житницей. Именно поэтому ЕС вместе с партнерами открыл донорский счет экологической реабилитации (урановых хвостохранилищ в Центральной Азии – прим. авт.), на который инвестировал почти 35 млн евро», - отметил Буриан. Этой суммы, тем не менее, недостаточно.

Для начала работ на всех семи урановых хвостохранилищах в Кыргызстане, Таджикистане и Узбекистане необходимо не менее 80 млн евро. В свою очередь, глава отдела сотрудничества представительства ЕС в Казахстане Йоханнес Стенбек Мадсен в ходе своего выступления рассказал о главных приоритетах кооперации Европы и Центральной Азии в сфере окружающей среды и водных ресурсов. «Загрязнение окружающей среды и другие негативные воздействия на природу будут сокращены и будут способствовать достижению соответствия международным обязательствам, которые были приняты странами Центральной Азии», - обозначил первую задачу европейский дипломат. Вторым приоритетом является содействие внедрению стандартов ЕС при изготовлении продукции, что поможет снизить выбросы углерода в окружающую среду. По мере улучшения качества производства будет повышаться инвестиционная привлекательность нашего региона, считают в Европе. «В-третьих, внедрение стандартов Европейского союза поможет диверсифицировать национальную экономику за счет инноваций и технических ноу-хау», - подчеркнул Йоханнес Стенбек Мадсен. Со своей стороны, директор

департамента климатической политики и зеленых технологий Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Олжас Агабеков, представлявший нашу страну, озвучил ряд предложений для сотрудничества в рамках новой Стратегии ЕС по Центральной Азии. «В условиях меняющегося климата и учитывая стратегическую важность доступности воды в регионе Центральной Азии, а также в целях справедливого совместного использования водотоков и обеспечения рационального использования водных ресурсов с применением наилучших имеющихся водосберегающих технологий, рассмотреть необходимость разработки региональной Стратегии по вопросам адаптации к изменению климата для минимизации климатических рисков», - заявил он. Казахстанский чиновник призвал Европу оказать содействие в разработке системы целевых и статистических показателей, инструментов мониторинга и анализа, необходимых для оценки климатических рисков. Наша страна также рассчитывает на поддержку Брюсселя в части обмена опытом и обучения специалистов. При этом внедрение аукционирования квот на выбросы парниковых газов и доступ к «зеленым» финансам равным образом имеют большое значение для Казахстана. По итогам заседания Рабочей группы представителями стран нашего региона и Евросоюза принята рабочая программа и другие документы технического характера, с оценкой принимаемых мер в области охраны окружающей среды, изменения климата и водных ресурсов. Отметим, платформа сотрудничества в сфере охраны окружающей среды и водных ресурсов была создана на Конференции высокого уровня Евросоюз – Центральная Азия в Риме в 2009 году. Эта площадка представляет собой сотрудничество в рамках реализации Стратегии ЕС по Центральной Азии. Рабочая группа по окружающей среде и изменению климата, заседание которой проходит в девятый раз, оказывает содействие в определении приоритетов регионального сотрудничества и поддерживает платформу, укрепляя политический диалог между партнерами.

inform.kz

ПРОЕКТ ПО ЗАХОРОНЕНИЮ ТВЕРДЫХ РАДИОАКТИВНЫХ ОТХОДОВ БУДЕТ РЕАЛИЗОВАН В КАЗАХСТАНЕ

Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Казахстана и АО «НАК «Казатомпром» заключили Меморандум о сотрудничестве в области охраны окружающей среды. В числе оговоренных в документе - реализация проекта по захоронению твердых радиоактивных отходов. «Договорились с «Казатомпромом» реализовать ряд мер по улучшению окружающей среды в регионах присутствия нацкомпании, подписали соответствующий документ. В частности, будет реализован проект по захоронению твердых радиоактивных отходов АО «УМЗ» на территории бывшего Семипалатинского испытательного ядерного полигона», - написал Мағзұм Мырзағалиев на своей странице в Twitter. По мнению министра, «это максимально исключит какие-либо воздействия радиоактивных отходов на окружающую среду и население региона». В рамках договоренностей будет также проведен технический аудит на предприятии нацкомпании для дальнейшего внедрения наилучших доступных технологий. «Отрадно, что компания нацелена на внедрение современных технологий, позволяющих минимизировать вред окружающей среде, до принятия соответствующих законодательных норм, прописанных в новом проекте Экокодекса», - отметил глава Минэкологии. По данным М. Мырзағалиева, после принятия Экологического кодекса более 2,2 тыс. предприятий должны будут пройти технический аудит и внедрить НДТ.

ecogeo.gov.kz

ҚАЙТСЕК АУА ТАЗАРАДЫ

Алматы қаласының ең өзекті проблемасы қоршаған орта мен тұрғындардың өмір сүру сапасына кері әсерін туғызып отырған атмосфералық ауаның бүгінгі таңдағы жағдайы өткір

Осы мәселеге қатысты Алматы қаласы бойынша экология департаментінің басшысы Қонысбек Байеділовтың төрағалығымен кезекті іскерлік кездесу өтті. Кездесуде «Алматы қаласы Таза ауа» сарапшылар қоғамдастығының мүшесі, бұрынғы БҰҰДБ жобасының менеджері Елена Ерзакович мегаполистің атмосфералық ауасының сапасына жылжымалы көздерден, яғни автокөліктерден шығатын шығарындылардың елеулі әсеріне кеңінен тоқтады. Ол өзінің сөзінде автокөліктерді техникалық бақылау мен экологиялық бақылау бекеттерінің жұмыстарына көңіл толмайтындығын айта келіп, олардың жұмыстарында айтарлықтай кемшіліктер орын алғандығын және жылжымалы көздерге жүйелі мониторинг жүргізілмейтіндігін жеткізді. Сонымен бірге, жанар майдың сапасы мемлекеттік құзырлы органдар тарапынан бақылауға алынбайтынын да баса айтты.

Алайда қалакөшелеріне «Сергек» бақылау камераларының қойылуымен мегаполиске кіріп – шығатын көліктердің санын және қай мемлекеттен немесе облыстан келгендігін

анықтауға мүмкіндік туатындығын айтты. Ауа сапасын жақсартудың тағы бір жолы бұл электрмен қуаттанатын автокөліктерге өту, яғни кейінгі кезде модаға айналған электробустарды қолданысқа енгізу. Сарапшылардың ақпараттарына сүйенсек өте қымбатқа түсетін электробустардың орына, қолданыстағы троллейбус және трамвай паркін кеңейту қазіргі күннің талабына сәйкес келетіндігін баяндады.

Автөліктердің ауа ластау жағдайына жүйелі мониторинг жүргізу үшін әмебап замнауи өлшеу құралдары аса қажет. Осы орайда, экология департаменті зертханасының газоанализаторға қажеттілігін және кадрлармен қамтамасыз етілуі туралы анықтаманы Алматы қаласы әкімінің дайындауды өтініш жасады Елена Ерзакович.

Мәжілісті қорытындылаған департамент басшысы Қ.Байеділов «Алматы қаласы Таза ауа» сарапшылар қоғамдастығының мүшесі Елена Ерзаковичке мазмұнды да, мағыналы ақпараттары үшін алғыс білдіріп, болашақта да, өз-ара ынтымақтастық, түсіністік жағдайында бірге жұмыс жүргізіп, әсем қала Алматының тынысын кеңейтуге бірлесе үлес қосатындығын жеткізді.

Алматы қаласы бойынша экология департаменті

СЕКСЕУЛ – ҚҰНДЫ БАЙЛЫҒЫМЫЗДЫҢ ОРМАНДАРЫН ҚОРҒАЙЫҚ

Сексеуіл құмды жерлерде өсетін, шөлге төзімді, морт сынатын, өз ұрығы есебінен табиғи түрде өсуге бейім және құрылыс материалы ретінде қолдануға келмейтін ерекше өсімдік.

Сексеуіл қоршаған ортаның тепе-теңдігін сақтап тұруда ерекше маңызға ие. Дүлей соққан желден құм көштерін тоқтатады. Сексеуілдерді қорғаныш ететін жан-жануарлар мен жәндіктер қаншама. Әсіресе киіктердің өсіп өнулеріне сексеуіл арасы өте қолайлы. Бұрын ауыл іргесінде өсетін сексеуілдерді қазір ауыл іргесінен бұрынғы калпында көру мүмкін емес.

Осының салдарынан облыс аумағындағы кейбір елді мекендерді құм басып қалу қаупі туындап отырғаны жасырын емес.

Қазақстан Республикасы мемлекеттік орман қорының 6,2 млн га жерін сексеуіл алқаптары алып жатыр, оның ішінде 2,7 млн га Қызылорда облысының мемлекеттік орман қоры жерлеріне тиесілі.

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті төрағасының «Мемлекеттік орман қоры учаскелеріндегі сексеуіл екпелерінде ағаш кесуге тыйым салу туралы» 2015 жылғы 13 тамыздағы №211 бұйрығы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес, Қазақстан Республикасының мемлекеттік орман қоры учаскелеріндегі сексеуіл екпелерінде

Уран кен орындарын қазып шығаратын және мемлекеттік орман қорының құбыр желісі өтетін жерлерде жаппай кесуді қоспағанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік орман қоры учаскелеріндегі сексеуіл екпелерінде ағаш кесудің барлық

түріне 2023 жылғы 31 желтоқсанға дейін тыйым салынғанымен қазіргі таңда да сексеуіл ағаштарын заңсыз кесудің деректері азаймай келеді. Осы орайда, «Қызылорда облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ-сі тарапынан осы бұйрықтың орындалуына бақылау жасау мақсатында мемлекеттік инспекторлармен, «Охотзоопром ӨБ» РМҚК Оңтүстік өңірлік филиалы және полиция қызметкерлерімен бірлескен рейдтік іссапарлар ұдайы ұйымдастырылуда. Сексеуіл ағашын заңсыз кескендер ҚР ҚК-нің 340-бабымен қылмыстық жауапкершілікке тартылады.

Заңсыз кесулер сексеуіл ағаштарын кесуге тыйым салынбауы және оларды қорғауды қамтамасыз ету шаралары жүргізілмеуі себепті, мемлекеттік орман қорынан тыс жерлерде өскен сексеуілді алқаптарда көптеп орын алуда.

Атап айтқанда, 2019 жылы облыс көлемінде орын алған 53 заңсыз кесу деректерінің 40 дерегі мемлекеттік орман қорынан тыс жерлерде орын алған. Заң бұзушылықтар салдарынан 53,69 текше метр сексеуіл ағаштары заңсыз кесіліп, табиғатқа келтірілген 674426 теңге залалдың 450458 теңгесі өндірілді.

Мемлекеттік орман қоры жерлеріндегі сексеуіл екпелерін қорғау мемлекеттік орман иеленушілердің міндеттері болып табылады.

Облыстың барша тұрғындарын қорғаныштық ормандары болып есептелетін сексеуіл екпелерін бірлесіп, ел болып қорғауға шақырамыз.

«Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ

ҚАТТЫ-ТҰРМЫСТЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ

2019 жылы 188 285 тонна қатты-тұрмыстық қалдықтар жиналған, оның 63 701 тоннасы немесе 33,8% сұрыпталды және кәдеге жаратылды. Қайта өңделгені 0,03 % ғана. Облыста қалдықтарды бөлек жинаумен айналысатын 11 шағын бизнес субъектілері бар. Атап айтқанда «ITProfService» ЖШС, ЖК «EcoWeste Aktau», ЖК «Саурбаев», «Каспий Групп» ЖШС, «Түпқараған Сервис» ЖШС, «TamerPlast» ЖШС, «Қала жолдары» ЖШС, ЖК «Есимов», «Caspiy Operating» ЖШС, «Бейнеумехтранс-сервис» ЖШС. Ал қалдықтарды сұрыптауды және қайта өңдеуді жүзеге асыратын 4 кәсіпорынды айтуға болады, олар Жаңаөзен қаласы қатты-тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу комбинаты, «GLOBAL ECOSORT» ЖШС, «Ақтау ТазаҚала» ЖШС және «Маңғыстау Тазалық» ЖШС.

Маңғыстау облысы табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының бас маманы Жазира Әділбекованың айтуынша, өңір бойынша шағын және орта бизнес субъектілері есебінен қойылған 902 бөлек жинауға арналған контейнерлер, 9 қалдықтарды қабылдау пункттері бар. Өңірде ғарыштық мониторинг нәтижесінде 194 рұқсатсыз төгілген қоқыс орындары анықталып, оның ішінде 54 қоқыс орындары жойылды. Олар мына елді мекендерде орналасқан. Ақтау қаласы бойынша анықталған рұқсатсыз төгілген қоқыс орындары 87, Түпқараған ауданында 27, ал Мұнайлы ауданында 80, барлығы 194. Алынған шаралар нәтижесінде 54 қоқыс орындары тазаланған. Уәкілетті органның араласуымен, 5 ауыл әкімдері және 3 бас маман әкімшілік жауапқа тартылып, қоршаған ортаға залалды өтеуге бюджетке 303 000 теңге түскен.

«Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ

СПЕЦИАЛИСТЫ ДЕПАРТАМЕНТА ЭКОЛОГИИ ВКО ПРОВЕЛИ ВНЕПЛАНОВУЮ ПРОВЕРКУ

Жители микрорайона Промбаза обратились к специалистам с жалобой на выбросы от котельной исправительного учреждения, которые осуществлялись, минуя трубу, распространяя клубы черного дыма по территории микрорайона.

В ходе проведения проверки установлено, что в ноябре 2019 года на территории котельной произошло замыкание двигателя генератора, в связи с чем произошёл выброс загрязняющих веществ в атмосферный воздух. Также предприятием нарушены требования по эксплуатации пылеулавливающих установок.

В отношении должностных лиц РГУ «Учреждение ОВ 156/22» возбуждены дела об административных правонарушениях по ст.327, 331 КРК об АП, которые предусматривают штрафные санкции в размере от 20 до 200 МРП.

По результатам проверки, Департаментом вынесено предписание об устранении нарушений требований экологического законодательства Республики Казахстан и даны сроки их устранения, по истечении которых специалисты Департамента экологии ВКО проверят эффективность проделанной работы, о результатах которой сообщат дополнительно.

Департамент экологии по ВКО

АҚМОЛА ОБЛЫСЫ АУМАҒЫНДАҒЫ ІРІ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДЕГІ АТМОСФЕРАЛЫҚ АУА ЖАҒДАЙЫ

Ақмола облысы аумағында атмосфералық ауа жағдайын 8 бекетте бақылау жүргізіледі. Оның ішінде, Көкшетау қаласында 2 бекет (1 қолмен, 1 автоматты), Степногор қаласында 1 бекет (автоматты), Ағбасар қаласында 1 бекет (автоматты), Шортан-Бурабай курорттық зонасында 4 бекет (автоматты) орналасқан.

Көкшетау қаласы атмосфералық ауасының ластану деңгейі – РМК «Казгидромет» тоқсан сайынғы ақпараттық бюллетеніне сәйкес жоғары ластану санатына жатады. Көкшетау қаласы бойынша азот оксидінің ШРК-ден 2 есе артуы 343 мәрте, өлшенген заттардың (шан) 1,2 есе артуы 3 рет тіркелген. Негізгі себеп, автоматты бекет орналасқан жерде көмірмен жағылатын жер үйлер жақын орналасқан және автокөлік жолы бойында орналасқан. Басқа жағдайларда атмосфералық ауаның жоғары ластануы немере экстремалды жоғары ластану тіркелмеген.

Көкшетау қаласында атмосфералық ауаның негізгі ластанушысы – автокөліктер мен жеке тұрғын үйлерден шығатын зиянды заттар. ҚР ПМ мәліметтері бойынша облыста 312 мыңға жуық автокөлік тіркелген, оның 260

мыңы жеңіл көлік, 5 мың автобус, 40 мың ауыр жүк көліктері. Аталған көліктердің қолданыстағы саны 130 мың шамасында немесе барлық көліктің 44 пайызы.

Есептік талдауларға қарағанда, Көкшетау қаласы кәсіпорындарынан 13 301 тонна, автокөліктерден – 5000 тонна, жеке тұрғын үйлерден 1 900 тонна ластанушы заттар атмосфералық ауаға таралған. Барлық атмосфераға тараған заттар көлемі – 20 248,6 тоннаға жуық.

Пайыздық есеппен қарастырсақ автокөліктен шығатын шығарындылар көлемі – 24,6%, «Көкшетау Жылу» ШЖК МКК атмосфералық ауаға шығатын шығарындылар көлемі -30,1%, жер үйлердегі пештен шығатын ластанушылар көлемі-9,6%, басқа кәсіпорындар шығарындылары – 35,5% көлемінде.

Көкшетау қаласындағы көмірмен жағылатын жеке тұрғын үйлер саны – 11 мың шамасында, ол үйлерде 2018-2019 жылғы жылыту маусымында 40 мың тонна көмір жағылған.

РМК «Казгидромет» тоқсан сайынғы

ақпараттық бюллетеніне сәйкес Степногорск, Шортан-Бурабай курорттық зонасының ластануы төмен ластану деңгейіне жатады, автоматты посттағы бақылауларға сәйкес ШРК-дан асу байқалмаған.

Ағбасар қаласы «Казгидромет» РМК автоматты бекет мәліметтерінше жоғары ластану деңгейіне жатады. Қалада орналасқан автоматты пост мәліметінше РМ 2,5 шаңының орташа күндік концентрациясы 1,5

ШЖК құраса, РМ 10 шаңының орташа күндік концентрациясы 2,2 ШЖК құраған.

Жалпы алғанда, Ақмола облысы аумағындағы атмосфералық ауа ластану деңгейі тұрақты саналады, автоматты және стационарлы бекеттерде жоғары және экстремалды жоғары ластану деңгейі тіркелмеген. Облыста 2 қала жоғары ластану деңгейіне, қалған қалалар төменгі ластану деңгейінде.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті мамандары профилактикалық және жоспардан тыс тексеріс кездерінде кәсіпорындардың стациональ-ұйымдастырылған және жылжымалы ластану көздерінен шығатын ластанушы заттарды

Диаграмма 1. 2019 жылы Көкшетау қаласының әр түрлі көздерінен атмосфералық ауаға ластанушы заттар шығарындыларының құрылымы

кәсіпорындарға белгіленген нормативтерінен асырмауын аспаптық зерттеулермен бақылап отырады.

Сонымен қатар, әр тоқсан сайын Ақмола облысы аумағындағы 8 ірі кәсіпорынның санитарлық-қорғау аймақтарында атмосфералық ауа ластануын аспаптық бақылау жүргізеді. 2019 жыл ішінде шектік нормативтерден асу фактілері тіркелген жоқ.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті

ИНФОРМАЦИЯ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РГУ «ДЕПАРТАМЕНТ ЭКОЛОГИИ ПО СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ КЭРК МЭГПР РК»

Отдел государственного экологического контроля Департамента экологии по Северо-Казахстанской области осуществляет контроль за соблюдением требований экологического законодательства на территории области.

В 2019 году Отделом проведены проверки 117 предприятий, из них 66 – с профилактическим контролем и 49 внеплановых, в том числе:

- по представлению прокуратуры – 5;
- по обращениям физических и юридических лиц – 35;
- по обращению государственных органов – 3;
- по неисполнению предписаний – 6;

Проведены также 2 проверки с профилактическим контролем и надзором с посещением субъекта (получение лицензии).

В ходе мероприятий проверялось соблюдение хозяйствующими субъектами требований «Проверочного листа в области охраны окружающей среды, воспроизводства и использования природных ресурсов»: наличие разрешений на эмиссии в окружающую среду, отражение всех источников выделения вредных веществ при нормировании выбросов (сбросов, отходов), соответствие фактических объемов загрязнения окружающей среды лимитам, наличие положительных заключений государственной экологической экспертизы, выполнение программы производственного экологического контроля, предоставление установленной отчетности уполномоченному органу в области охраны окружающей среды и т.д.

- Общее количество дел о правоприменении:
- 90 административных, в том числе:
 - 80 штрафов на общую сумму 5 602 631,5 тенге;
 - 68 гражданских, в том числе:
 - 54 претензии о возмещении ущерба на общую сумму 58 162 829 тенге;
 - 10 исков на приостановку деятельности;
 - внесено 10 предложений о приостановлении хозяйственной и иной деятельности;
 - внесено одно предложение об аннулировании разрешений;
 - процент взыскиваемости экономических санкций составил 58,1% (административные

штрафы – 95,2%, претензии - 21 %).

Отдел лабораторно-аналитического контроля. Испытательная лаборатория отдела лабораторно-аналитического контроля аккредитована на техническую компетентность в Государственной системе технического регулирования Республики Казахстан на соответствие требованиям ГОСТ ИСО/МЭК 17025-2009 «Общие требования к компетентности испытательных и калибровочных лабораторий». Аттестат аккредитации зарегистрирован в реестре Государственной системы технического регулирования Республики Казахстан № КЗ.Т.15.1158 от 29.06.2016 года.

В 2019 году отдел лабораторно-аналитического контроля за 2019 год осуществлял аналитический контроль загрязнения воды, воздуха, почвы, уровня радиации.

Согласно графику проведения проверок по профилактическому контролю с посещением субъекта (объекта) контроля в области охраны окружающей среды, за 2019 год специалистами ИЛ ОЛАК выполнены 66 проверок (100 % выполнение). Общее количество проверенных объектов – 192. Общее количество взятых проб – 15862. Общее количество определений – 28067. Количество выявленных нарушений – 516, в том числе ПДК- 448, ПДВ-53, ПДС-15. Количество предъявленных претензий – 23, на сумму 40286,611 тыс. тенге. Количество предъявленных штрафов – 11, на сумму 767,492 тыс. тенге.

Мониторинг состояния воды, атмосферного воздуха и уровня радиации в 2019 году проводился на 39 объектах города и области. По воде на 14 объектах отобрано 522 пробы: ТОО «Кызылжар су» (старица «Каменка» - 60 проб, р. Есил выше и ниже сброса с накопителя «Каменка» - 30 проб, филиал «Есил су» РГП на ПХВ «Нуринский групповой водопровод» (Ишимский групповой водопровод - 80 проб, Булаевский групповой водопровод – 96 проб, Соколовский групповой водопровод – 88 проб, Есилский групповой водопровод – 80 проб), АО «СевказЭнерго» - 40 проб, ТОО «Очистные» - 48 проб. Пробы для мониторинговых наблюдений отбирались из реки Есил - выше и ниже сбросов. По данным исследований, вли-

яния сбросов на состояние воды в р.Есил не выявлено. Содержание определяемых веществ находится на уровне многолетних наблюдений.

Мониторинг состояния воздуха проводился согласно графику на 12 объектах: АО «СевказЭнерго», ТОО «Кызылжар Тазалык», ТОО «Дорожник», ТОО «Дорожник Ашык Аспан», ТОО «Дорожно-строительный трест», АО «К-Дорстрой», ТОО «СУ-808», ТОО «КазДревУголь», ТОО «Норд жолдары», ТОО «Алтын алкап-СК», ТОО «Фирма Универсал», ТОО «Кызылжар Су». Общее количество выездов – 142. 25.04.2019 года в рамках мониторинга ТОО «Кызылжар Су» (КОС) на границе СЗ3 с южной и западной сторон обнаружены превышения ПДК сероводорода - в 1,27 раза и 1,23 раза.

25.06.2019 года в рамках мониторинга инструментальные замеры на границе СЗ3 ТОО «Кызылжар Тазалык» показали превышения ПДК NO2 в 2,3 раза. В остальных случаях превышений ПДК (максимально разовые) на границе СЗ3 не обнаружено.

Мониторинг уровня радиации проводился на 12 объектах города и области.

В рамках обеспечения природопользователями мероприятий по сокращению выбросов в период наступления неблагоприятных метеословий (НМУ далее) проводились инструментальные замеры на границе санитарно-защитных зон в дни их прогнозирования.

За 2019 год специалистами ИЛ ОЛАК осуществлено 35 выездов (на 58 объектов) при НМУ на границе СЗ3 следующих предприятий в период их работы: ТОО «Кызылжар Су» КОС, ТОО «КазДревУголь», ИП Калинин, ТОО «Емеля-Апекс», ТОО «СУ-808», ТОО «Дорожник Ашык Аспан», ТОО «Универсал», ТОО «Дорожно-строительный трест», АО «СевказЭнерго». Превышения нормативов ПДК (максимально разовых) не обнаружены.

Отдел экологического регулирования. Департаментом экологии по Северо-Казахстанской области за 2019 год оказано 525 государственных услуг, из них:

- 455 (физлица - 316, юрлица - 139) – «Выдача заключений государственной экологической экспертизы»;
- 31 (физлица - 7, юрлица - 24) – «Выдача

экологических разрешений для объектов I категории»;

- 39 (физлица - 9, юрлица - 30) – «Выдача заключения государственной экологической экспертизы одновременно с разрешением на эмиссии в окружающую среду».

Из них отказов 25, из них:

- 20 (физлица - 5, юрлица - 15) – «Выдача заключений государственной экологической экспертизы»;
- 8 (физлица - 1, юрлица - 7) – «Выдача экологических разрешений для объектов I категории».

На рассмотрении государственной экологической экспертизы на сегодняшний день находятся 24 проекта.

Все государственные услуги оказываются через веб-портал электронного правительства ГБД Е-лицензирование.

Через сайт «Единой информационной системы комплексной вневедомственной экспертизы» поступило 5 проектов:

1. «Расширение свиноводческого комплекса ТОО «EMS Agro» в Северо-Казахстанской области мощностью от 50 тысяч голов в год» с материалами Оценки воздействия на окружающую среду.
2. «Расширение свиноводческого комплекса ТОО «EMS Agro» в Северо-Казахстанской области мощностью от 100 тысяч голов в год» с материалами Оценки воздействия на окружающую среду.
3. АО «СевказЭнерго» рабочий проект «Реконструкция схемы выдачи тепловой мощности Петропавловской ТЭЦ-2».
4. АО «TinOneMining» проект ОВОС к рабочему проекту «Строительство горно-металлургического комбината TinOneMining. Инфраструктура ГМК».
5. АО «СевказЭнерго» рабочий проект «Реконструкция топливоподдачи Петропавловской ТЭЦ-2».

По результатам проведенного анализа оказания государственных услуг, дополнительные функции, подходящие к статусу государственной услуги, не выявлены.

За отчетный период жалоб на качество оказываемых государственных услуг не поступало.

Департамент экологии по СКО

ВНЕПЛАНОВАЯ ПРОВЕРКА В ОТНОШЕНИИ ТОО «КАЗЦИНК»

Департамент экологии по ВКО открывает проверку в отношении ТОО «Казцинк» по вопросу соблюдения норм экологического законодательства РК. Основанием для проведения проверки послужили данные РГП «Казгидромет», показавшие превышения по содержанию свинца в атмосферном воздухе.

Напомним, что 10 февраля 2020 г. на одном из участков свинцового завода Усть-Каменогорского металлургического комплекса произошел выпуск расплава из печи, что сопровождалось выделением значительного объема пара. Инцидент был зафиксирован на видео и распространен в социальных сетях.

«Специалистами Департамента экологии ВКО в оперативном порядке были проведены замеры атмосферного воздуха на предмет содержания вредных газообразных веществ, на которые отдел лабораторно-аналитического контроля Департамента имеет аккредитацию (диоксид серы, диоксид азота, сероводо-

род, формальдегид и др.). Превышений предельно допустимых концентраций загрязняющих веществ в атмосферном воздухе по результатам инструментального мониторинга не выявлено.

«В тот же день по запросу Департамента экологии по ВКО был проведен отбор проб на содержание свинца в атмосферном воздухе специалистами РГП «Казгидромет», который осуществлялся на границе санитарно-защитной зоны северного промышленного узла. По результатам анализа, который доступен по истечении суток с момента взятия проб, было зарегистрировано превышение значения м.р. ПДК по свинцу – в 1,2 ПДК.

На основании полученных результатов назначена внеплановая проверка предприятия ТОО «Казцинк» по вопросу соблюдения норм экологического законодательства.

Департамент экологии по ВКО

ҚАСКӨЙЛЕРГЕ ТОСҚАУЫЛ

«Теңізшевройл» ЖШС Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасына қарасты «Қызылсай» мемлекеттік өңірлік табиғи паркі» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне су жаңа тез жүргіш катер сыйға тартты. Осылайша күннің ыстығы мен суығында қызмет етулеріне жағдайлар жасалды.

Шара Ақтау қаласы 1 ш/а «Бриз» яхта клубының аумағында өтті. Облыс әкімдігінің, аумақтық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесін қорғау инспекциясы, экология департаменті, «Қызылсай» мекемесі, ҚР батыс аймағының Каспий теңізіндегі мемлекеттік шекара қызметі 22/01 әскери бөлімі, табиғат пайдаланушылар, балық шаруашылығы қауымдастығының өкілдері қатысқан шарада Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының басшысы Дүйсен Темірұлы Құсбеков және «Теңізшевройл» ЖШС Үкімет және жұртшылықпен байланыс бөлімінің бас менеджері Рзабек Артығалиев сөз сөйледі.

Компания өкілдеріне алғысын жеткізген облыс әкімінің орынбасары Бақытжан Қашақов, бүгінгі күн - айтулы күндердің бірі екендігін тілге тиек етті. Елімізде дүниежүзілік

деңгейде жұмыс жасап жатқан ірі компаниялар кемде кем. Солардың бірі - әлеуметтік тұрғыда өңірдің тұрмыс жағдайы мен табыс көзіне аса мән беріп, біршама қызметтер атқарып жүрген «Теңізшевройл» компаниясы екендігін атап өтті.

Облыста, Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасына қарасты Қызылсай мемлекеттік өңірлік табиғи паркінде алты жергілікті маңызды қауымалар бар. Солардың бірі Каспий теңізімен шектесетін «Адамтас» қаумалы. Шектеу аумағы 38 шақырым. Теңізге енген арал 0.4 аумағы бойында орналасқан. Аумаққа Кендірлі мүйісінің солтүстігіндегі ұсақ аралдар кіреді. Аталған аралда және теңіз аумағында республикалық дәрежедегі Кендірлі демалыс орны орналасқан.

«Аталған жерлер Қызыл кітапқа енген итбалықтың шоғырланған аумағы боп саналады. Сонымен қатар, балықтар мен ерекше кездесетін суасты өсімдіктері бар. Көктемгі және күзгі мезгілдерде құстардың ұшып келуі мен ұшып кету аймағы болып та табылады. Қазіргі таңда және күні бүгінге дейін қаскөйлердің теңіз арқылы арнайы қайықтармен келіп, балықтарды заңсыз аулау фактілері көрініс тауып келеді. Алайда, инспекторлардың қарсы тұруына арнайы

техникалардың болмауы қол байлау болды. Өлкенің флорасы мен фаунасын сақтап, қорғау бағытында қызмет етіп жүрген қызметкерлерге қол ұшын беріп, демеушілік көрсетіп жатқан компанияға алғыс айтамыз деді», - Бақытжан Қашақов.

Айта керу керек, «Қызылсай» мекемесінің қызметі - тиісті ерекше қорғалатын табиғи аумақтардағы жануарлар дүниесі мен өсімдік түрлерін қорғап, қоршаған ортаның бүлінбеуі мен браконьерлерге қарсы жұмыстар жүргізу болып табылады. Мекеменің құрамына 1 өңірлік парк және жергілікті маңызы бар 6 қаумал кіреді.

Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы мен «Теңізшевройл» ЖШС арасындағы жемісін берген келіссөздер алғаш рет 2019 жылдың 22 тамызында көтерілген болатын. Ол кезде «Қызылсай» мекемесіне 7 вагон-үйлер, 22 фототұзақтар мен 2 дрон сыйға тартылған еді. Осылайша демеушілік жасауға келісім берген компания тарапынан жұртшылықпен байланыстың нығайтуына және халықтың әлеуметтік жағдайының жақсартуына көңіл бөлініп отырғандығының көрінісі.

«Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ

БАЛЫҚТАРДЫҢ ҚЫРЫЛУЫНА ЖОЛ БЕРМЕЙК

Табиғат атаулы, оның ішінде жануарлар мен өсімдіктер дүниесі жылдың төрт мезгілінде де адамдар тарапынан дұрыс көзқарастың, жанашырлықтың болғанын қалайды.

Қазіргі таңда, облысымызда Кіші Арал теңізі мен жергілікті маңызы бар көлдерден кәсіпшілік балықтың 14 түрі аулануда.

Есепке алынған Кіші Арал теңізінің 18 учаскесі толықтай және жергілікті маңызы бар 207 көлдің 173-і аудан (қала) әкімдіктерімен конкурс негізінде табиғат пайдаланушыларға бекітіліп берілген.

Адамзат баласының тарихында сонау ертеден-ақ адам мен табиғат құндылықтары, жануарлар мен өсімдіктер әлемі ерекше орын алғаны белгілі.

Оның ішінде балық шаруашылығы саласы ауыл шаруашылығы салаларының бірі болып қалыптасты деп толық айта аламыз.

Табиғи су айдындарында балық аулау облысымызда жоғарғы көрсеткішке ие. Оған қоса, қаскөйлік жолымен де табиғаттың байлығы тоналдып жатқаны бүгінгі күннің басты мәселесі.

Алайда, табиғатқа тек азамат тарапынан ғана қауіп төніп

қоймайды. Табиғаттың қолайсыздығы мен жыл мезгілдерінің ауысуы да балық ресурстары мен басқа да су жануарларының тіршілік етуіне айтарлықтай кері әсерін тигізеді. Қыс айларында мұз қалың болып қатқаннан кейін су жануарлары, оның ішінде балықтар оттегінің жетіспеуі салдарынан әлсірей бастап, оның соңы балықтардың жаппай қырылуына әкеп соқтыруы мүмкін. Осындай жағдайларды болдырмаудың бірден-бір жолы - мұз үстінен үлкен-үлкен ойықтар, суаттар мен үкілер ою. Ойықтар тез арада қатпауы үшін ойық ішіне қамысты бостану байлап, тігінен салып, оны мезгіл-мезгіл қозғап тұру қажет.

Әрбір табиғат пайдаланушы өздеріне бекітіліп берілген су айдыны және (немесе) учаскелерінде балық шаруашылығы субъектілерін дамыту жоспарларына сәйкес жануарлар дүниесі объектілерінің өсімін молайтуды қамтамасыз ететін қажетті іс-шараларды жүргізуге міндетті.

Осы міндеттелген іс-шараларға сәйкес, 2018 жылдың желтоқсаны және 2019 жылдың қаңтар ақпан айлары аралығында су айдындарында жануарлар дүниесін пайдаланушылармен мұз бетінен барлығы 1693 ойық ойылып,

1002 қамыстар қойылды. Биылғы жылы жа бұл міндеттер өз жалғасын табуда.

Бұл жұмыстар жыл сайын қыз мезгілінде балықтардың тұншығып өлуінің алдын алуға бағытталған жұмыстар және ол Қызылорда облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы қызметкерлерінің қадағалауымен жүйелі түрде өткізіліп тұрады.

Көл егелері мұз асты балық ресурстарының өлуіне жол бермеуі үшін су маржандарын қорғау жұмыстарына аса ұқыпты жауапкершілікпен қарау керектігін ескертеміз.

Сонымен қатар, биылғы жылы қыс мезгілінің жылы болуына байланысты жұқа мұздақтардың адам өміріне қауіп туғызатынын естен шығармайық. Сырдария өзенінен су айдындарына құйылатын сағалар мен өзектердегі мұздардың ағыс кезінде әдеттен тыс жұқа болуына байланысты техникалық қауіпсіздік қатаң сақталуы қажет.

«Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ

ЭКОБЕЛСЕНДІЛЕРДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ СЛЕТІ

3 ақпанда Нұр-Сұлтан қаласында Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиевтің төрағалығымен республиканың қоғамдық белсенділерінің, еріктілердің, мемлекеттік органдар мен халықаралық ұйымдардың өкілдерінің алғашқы республикалық эко-отырысы өтті.

Республикалық экологиялық слеті азаматтық бастамалар мен еріктілердің халықтың экологиялық санасын өзгертудегі рөлін айқындауға шақырылды. Адам мен табиғаттың өзара әрекеттесуі, яғни антропогендік іс-әрекеттің қоршаған ортаға кері әсерін тигізу мәселесі өте өткір болып, өте үлкен мәселеге айналғанын бәріміз білеміз. Іс-шараға қатысқан Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев «қоныраудан қонырауға дейін» дегендей, адамзат экологиялық сананы өзгертпей өмір сүре алмайды деген пікір білдірді. Бір сөзбен айтқанда, еліміздің экологиялық белсенділерінің слеті еліміздің барлық аймақтарында бірлескен экологиялық

жобаларды жүзеге асыруды бастау керек. Қазақстанның әр аймағында эко-елшілер деп аталатындар анықталды.

Бұл күні 25-тен астам қатысушы Халықаралық жасыл технологиялар орталығында сөз сөйледі. Біздің Ақмола облысынан «механизация және мал шаруашылығы» кафедрасының оқытушысы Айшуақ Еділ Жамбекұлы, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университетінің ғылыми қызметкері, «Эко-Көкше» экологиялық орталығы» қоғамдық бірлестігінің жетекші маманы және құрылтайшысы қатысты. Оны 2020 жылға Ақмола облысынан Қазақстандағы Эко елшісі етіп тағайындайды. Амбассадор деген кім? Амбассадор - біздің жағдайымызда экология саласындағы ерікті елшісі. Негізгі міндеті - экологиялық бастамаларды төменнен жоғарыға қарай үйлестіру және жүргізу, яғни жеке экологиялық белсенді азаматтарды, ғалымдар мен үкіметтік емес ұйымдарды қоршаған ортаны қорғау органдарымен байланыстыру.

Слетте негізінен қалдықтарды сұрыптау, тұтынуды азайту және тұрмыстық қатты қалдықтардың пайда болуы, экологиялық проблемалардың алдын алуда экологиялық ағарту мен тәрбиенің рөлі сияқты мәселелер талқыланды. Кездесудің қорытындысы бойынша эко-елшілер үшін ақпараттық диалог алаңы ретінде жеделхат арнасын құру туралы шешім қабылданды.

Енді, осы экологиялық жиынның қорытындысы бойынша, Ақмола облысының Амбассадоры туған өлкесінің экологиясына қамқорлық жасайтын басқа да белсенді адамдармен, Экология департаментінің қызметкерлерімен бірге осы бағытта жұмысты жалғастырып, адамдарды қоқыстың қажеттілігі туралы хабардар етуі, күнделікті өмірде пластик пакеттер мен пластик бөтелкелерді қолдануды азайту керек екені жайында және аймақтың басқа экологиялық проблемаларын шешуге шақырды.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті

«ТАЗА АУА» ОПЕРАТИВТІК-ПРОФИЛАКТИКАЛЫҚ ІС-ШАРАСЫ

Ағымдағы жылдың 3-7 ақпан аралығында Жамбыл облысы бойынша экология департаментінің қызметкерлері Тараз қаласының полиция басқармасының қызметкерлерімен бірлесіп жыл сайын көлік құралдарын тексеруді бастады.

Бірлескен «Таза ауа» ОП (оперативтік-профилактикалық іс-шара) Департамент мамандары мен жол полициясы күштерімен біріктірілді.

«Таза ауа» ОП пайдалану кезінде 164 автокөлік тексеріліп, 34 автокөлік құралында шығарынды газ деңгейін өлшеу

шығарындылардың рұқсат етілген нормалардан едәуір асатынын көрсетті.

Автокөліктердің шығарылған газдарындағы ластанушы заттар нормасынан асып кеткені үшін әкімшілік жауапкершілік қарастырылған. Әкімшілік айыппұлдың мөлшері көліктің жеке немесе заңды тұлғаға тиесілігіне байланысты. Жол полициясының қызметкерлері экологиялық заңдарды бұзушыларға әкімшілік шара қолданды.

Жамбыл облысы бойынша экология департаменті

ЭКСПЕРТНЫЙ СОВЕТ

6 февраля 2020 года Департаментом экологии по Карагандинской области с целью комплексной оценки влияния деятельности предприятия на окружающую среду и здоровья населения, оценки экологической обоснованности намечаемой деятельности, а также для учета мнения соответствующих органов, деятельность которых связана с охраной окружающей среды, проведен Экспертный совет по проектам:

- Проект нормативов эмиссий предельно допустимых сбросов (ПДС) загрязняющих веществ с очищенными шахтными водами на рельеф местности для предприятия АО «АрселорМиттал Темиртау» шахты Абайская».

- Раздел «Охрана окружающей среды» к плану горных работ горизонта - 10 м месторождения «Западный Каражал» в Жанааркинском районе Карагандинской области ТОО «Оркен».

В Экспертном совете приняли участие представители РГУ «Департамент контроля качества и безопасности товаров и услуг Карагандинской области», РГУ «Центрально-Казахстанский межрегиональный департамент геологии и недропользования», РГУ «Нура-Сарысуская бассейновая инспекция по регулированию использования и охране водных ресурсов», филиал РГП на ПХВ «Казгидромет по Карагандинской области», РГУ «Карагандинская областная территориальная инспекция лесного хозяйства и животного мира», областной газеты «Орталық Қазақстан» а также представители предприятия и проектной организации.

По итогам экспертного совета комиссией по Проекту нормативов эмиссий предельно допустимых сбросов (ПДС) загрязняющих веществ с очищенными шахтными водами на рельеф местности для предприятия АО «АрселорМиттал Темиртау» шахты Абайская» принято

решение пересмотреть проектные решения в части очистки сточных вод.

Также по проекту «Раздел «Охрана окружающей среды» к плану горных работ горизонта - 10 м месторождения «Западный Каражал» в Жанааркинском районе Карагандинской области ТОО «Оркен» принято решение доработать проектные материалы с учетом представленных мотивированных замечаний, в том числе предусмотреть озеленение санитарно-защитной зоны не менее 50 % площади ее территории с обязательной организацией полосы древесно-кустарниковых насаждений со стороны жилой застройки согласно требованиям приказа министра национальной экономики РК от 20.03.2015г. №237 «Санитарно-эпидемиологические требования по установлению санитарно-защитной зоны производственных объектов».

Департамент экологии по Карагандинской области

СОСТОЯНИЕ ВОДОЕМОВ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Мониторинг состояния водных ресурсов Республики Казахстан и в частности Акмолинской области осуществляет РГП «Казгидромет» на базе оборудованных для этих целей гидропостов.

По данным РГП «Казгидромет» на основе анализа за последние годы состояние водоемов Акмолинской области имеют «умеренное загрязнение», либо «высокое загрязнение», основное загрязнение – фториды, природного характера.

По озеру Карасу с 2016 до 2017 года осуществлялась реализация проекта «Очистка и санация водоема оз.Карасу Щучинско-Боровской курортной зоны», в связи с чем в 2017 году возросло содержание азота аммонийного, в 2018 году содержание азота нормализовалось.

В настоящее время работы по очистке озера Карасу приостановлены в связи с передачей проекта по очистке озер ЦБКЗ в ведение местных исполнительных органов.

Управлением природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области была проведена работа по завершению разработки ПСД (проектно-сметной документации) и ТЭО (технично-экономического обоснования) на очистку озера Копя от иловых отложений в г. Кокшетау. На сегодняшний день проект выполнен в полном объеме, проведено согласование с госорганами. Но готовый рабочий проект не может быть сдан на рассмотрение в органы госэкспертизы в связи с отсутствием подтверждения финансирования проекта за счет средств республиканского бюджета.

Внедряется программа биомелиорации озера Копя, разработанная кандидатом биологических наук Абдиевым Ж. по зарыблению водоема хищными и травоядными видами рыб. Так, в 2017 году в озеро запущены 3,5 тонны рыбы (толстолобик и белый амур) на общую сумму 11млн 40 тыс.тенге. В 2018 году запущены 60,4 тонны рыбы (карась, карп, толстолобик и белый амур) на сумму 44млн 417тыс.тенге. В 2019 году запущены 33,08 тонны рыбы (толстолобик и белый амур) на сумму 35млн 714тыс.тенге.

По мнению специалистов, рыбы эти травоядные, питаются водорослями, планктоном, они оздоравливают озеро, увеличат содержание кислорода.

По р. Жабай - «высокое загрязнение» по марганцу. Данный ингредиент природного характера, происходит вследствие зарастания водоема. В 2019 г. класс качества составил более 5. В настоящее время разработан ПСД ливневой канализации г. Атбасар на сумму 85млн тг. В 2014 г. проведены работы по демонтажу плотины п.Заречный, расчистке русла, объем выполненных работ составил 7000м2. На 2016-2020 гг. в г. Атбасар планируется проведение работ по очистке и углублению русла р. Жабай в пределах города по мере выделения средств.

Река Кылшакты - в 2017г. КИЗВ составил 114,1, отнесен к 4 степени - «чрезвычайно высокое загрязнение», в 2018г. КИЗВ составил 106,42, отнесен к 4 степени - «чрезвычайно высокое загрязнение» по марганцу, в 2019г. класс качества составил более 5. Отбор проб воды проводился в районе кирпичного завода и в районе детского садика «Акку» г. Кокшетау.

Разработано ТЭО на очистку р. Кылшакты от иловых отложений с благоустройством береговой зоны в границах города Кокшетау. Генеральный проектировщик - СПКВО «Намыс» г. Костаная. В 2017 году были проведены государственные закупки на разработку ПСД на очистку р. Кылшакты. В настоящее время объявленные конкурсные процедуры по разработке ПСД на очистку реки Кылшакты на сумму 31 млн.тенге, завершились. Победитель конкурса - ТОО «Строительное бюро» г.Кокшетау. Проект подготовлен, но не может быть сдан на рассмотрение в органы госэкспертизы в связи с отсутствием подтверждения финансирования проекта за счет средств областного бюджета.

Проектом предусмотрены углубление и выпрямление русла реки, а также очистка от иловых наносов. Протяженность реки в границах города составляет 5,0 км. Средняя ширина реки 15-18 метров. Углубление предусматривается до 2 метров. Благоустройством предусмотрено укрепление берегов железобетонными конструкциями и геотекстильной сеткой, устройство ротонды, пешеходных дорожек, цветников, установка скамеек

и освещения. Также предусмотрена посадка саженцев лесных культур.

Сметная стоимость реализации проекта составляет – 2,4 млрд тенге.

Реализация проекта позволит предотвратить рост камыша и цветение воды за счет углубления русла и укрепления берегов.

Река Шаггалалы (Чаглинка) - в 2017г. КИЗВ составил 20,18, отнесен к 4 степени - «чрезвычайно высокое загрязнение», в 2018г. КИЗВ составил 32,45, отнесен к 4 степени - «чрезвычайно высокое загрязнение» по марганцу, в 2019 г. класс качества составил более 5. Отбор проб воды проводился в районе с. Заречное и с. Красный Яр Зерендинского района. Данный ингредиент природного характера, т.к. в данном районе отсутствуют промышленные предприятия. Обусловлен сложившимся природным фоном данного водоема. В местах протекания р. Шаггалалы в Зерендинском районе Акмолинской области отмечается превышение таких компонентов, как железо, фтор, марганец согласно результатам поисково-разведочных работ АО «Кокшетаугидрогеология», ТОО «Кустанайская поисково-съемочная экспедиция», проводимых для обеспечения запасами подземных вод населенных пунктов Акмолинской области, в том числе в Зерендинском и Бурабайском районах, где непосредственно протекает река Шаггалалы.

В целом, по данным РГП «Казгидромет» на основе анализа за 2018 г. состояние водоемов Акмолинской области оценивается как вода «чрезвычайно высокой степени загрязнения» - озеро Майбалык (используется в грязелечебных целях), река Кылшакты (планируется очистка водоема от иловых отложений, река Шаггалалы (загрязнение природного характера);

вода «высокой степени загрязнения» - река Жабай, озера Бурабай, Шортан, Катарколь, Улкен Шабакты, Киши Шабакты, Копя, Карасье, Текеколь;

вода «умеренной степени загрязнения» - реки Нура, Есиль, канал Нура-Есиль, озера Сулуколь, Султанкельды, Зеренда, Лебязье.

Департамент экологии по Акмолинской области

АНАЛИТИЧЕСКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕПАРТАМЕНТА ЭКОЛОГИИ ПО Г.АЛМАТЫ

За 2019 год специалистами отдела совместно с инспекторами отдела государственного экологического контроля были проведены проверки в 53 предприятиях (87 проверок за 2018 г.), из них профилактический контроль и надзор с посещением субъекта (объекта) – 33, внеплановых – 20.

Количество объектов, где были отобраны следующие проб: выбросы от стационарных источников – 48, выбросы от передвижных источников – 17, атмосферный воздух – 5, радиация - 2, вода – 6, почвенного покрова – 4.

Количество отобранных проб – 3319 шт. (1540 пробы за 2018 год), из них атмосферный воздух – 330, организованные источники (промышленные выбросы) - 2307, передвижные источники - 601, почвенный покров - 7, вода – 68 и радиационный контроль – 6.

Проанализировано 2360 компонентов окружающей среды (1486 определений в 2018 г.), в том числе атмосферный воздух – 110, стационарные источники – 769, передвижные источники – 601, почва - 35, вода – 839 и радиационный контроль – 6.

По результатам аналитического контроля за 2019 год были предъявлены 15 предписаний о возмещении ущерба, нанесенного окружающей среде, предприятиям на сумму 1 875927 тенге (2018 г. – 19 претензий на сумму 702754 тенге), на основании химико-аналитических работ инспекторами отдела государственного экологического контроля наложено 2 штрафа на сумму 290375 тенге (2018 г. – 11 штрафов на сумму 2 188550 тенге).

Департамент экологии по г. Алматы

ИНФОРМАЦИЯ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕПАРТАМЕНТА ЭКОЛОГИИ ПО АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ ЗА 2019 ГОД

В соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан от 18 сентября 2013 года № 983, Департамент экологии по Алматинской области в 2019 году оказал государственные услуги по двум видам:

- Выдача заключений государственной экологической экспертизы для объектов I категории.

- Выдача экологических разрешений для объектов I категории. Данные виды услуг оказывались на основании Стандарта оказания государственных услуг № 301 от 23 апреля 2015 г. и Регламента оказания государственных услуг № 369 от 22 мая 2015 г., утвержденных приказом министра энергетики РК.

Услуги оказываются в электронном формате через веб-портал электронного правительства «agm.elicense.kz»

За отчетный год Департаментом оказано – всего 205 государственных услуг, из них:

По выдаче заключения государственной экологической экспертизы для объектов I категории - 147, из них:

- положительные – 83
- отрицательные – 22
- предэкспертиза – 42

Из них физическим лицам - 24; юридическим лицам – 123.

По выдаче разрешений на эмиссии в окружающую среду для объектов I категории – 58, в том числе:

- положительные – 50
- отрицательные – 8

Из них физическим лицам - 14; юридическим лицам - 44.

Аннулировано в связи с получением нового разрешения на эмиссии в окружающую среду – 24.

Департаментом проведено 5 семинаров по оказанию государственных услуг.

Проведено 5 заседаний Экспертного совета, на котором рассмотрены 12 проектов.

Испытательной лабораторией отдела лабораторно-аналитического контроля Департамента экологии Алматинской области всего проверено 28 предприятий, 58 водных источников (реки, озера, водохранилища), проведено 130 проверок, отобрано 2053 пробы, выполнено 5454 определения.

По результатам выявленных нарушений на природопользователей наложено 13 штрафов на сумму 10405,8 тыс. тенге, предъявлено 9 претензий на сумму 4029,8 тыс. тенге.

За 2019 год было проведено 126 проверок по соблюдению экологического законодательства, в том числе:

- 70 внеплановых проверок;
- 55 профилактического контроля и надзора с посещением субъекта (объекта);
- 1 иная проверка.

В ходе инспекционной деятельности выявлено 365 нарушений экологического законодательства. Наложено 126 штрафов на общую сумму 19 397,852 тыс.тенге. Взыскано 118 штрафов на сумму 18 135,352 тыс.тенге, 6 штрафов на сумму 1 060,5 тыс. тенге направлено на принудительное взыскание в судебные органы, 2 штрафа на сумму 202,0 тыс. тенге на исполнении.

Для устранения выявленных нарушений выдано 290 предписаний, из них 190 исполнено, на исполнении 100 предписаний.

Предъявлено 78 предписаний по возмещению ущерба окружающей среде на общую сумму 2 520 689, 114 тыс.тенге. Взыскано 50 предписаний на сумму 23 757,92 тыс.тенге, на исполнении 12 предписаний на сумму 382 704,803 тыс. тенге, направлено в судебные органы 16 предписаний на сумму 2 114 226,391 тыс. тенге.

Направлено в суд и удовлетворено судом 8 материалов о приостановлении хозяйственной деятельности.

Департамент экологии по Алматинской области

НҮРТАС АДАМБАЙ ЭКОЛОГИЯ ЖӨНІНДЕГІ ЕРІКТІ ЕЛШІ АТАНДЫ

Нұртас Адамбай экология жөніндегі ерікті елші атанды Белгілі қазақстандық режиссер, актер, продюсер Нұртас Адамбай экология жөніндегі ерікті елші атанды. Бұл туралы дүйсенбіде Нұр-Сұлтан қаласында өткізілген республикалық эко-слет барысында белгілі болды.

Танымал режиссерге тиісті сертификатты Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев табыс етті.

«Мен ертең қандай Планетада, қандай елде өмір сүретініміз туралы, балаларымызға қандай Жерді қалдыратынымыз туралы толғанатын адамдардың бірі болғым келеді», - деді Н. Адамбай жиында.

«Адам - табиғатпен егіз. Адамзат баласы өзін табиғаттың қожасымын десе, қатты қателесері анық. Жердегі аз күндік қонақ екенімізді ұмытпағанымыз жөн. Аманатқа берілген асыл мұраны аялауға тиіспіз», - деді ол.

Ол сондай-ақ елімізде экология мәселесіне мамандандырылған ведомствоның құрылғанына қуанышты екенін жеткізді.

«Біздің еліміз де маңызды проблемаларға назар аудару бастады. Лас ауаны жұтқан адамның ойы да таза болмаса керек», - деді Н. Адамбай.

Өзінің жаңа қоғамдық миссиясы туралы айта келіп, ол әрбір қазақстандықтың өз отбасында, өз ұжымында өзіндік экологиялық елші болуы тиіс екенін атап өтті.

Экология жөніндегі ерікті елші - табиғатты, биоалуантүрлілікті, қоршаған ортаны қорғауда белсенді азаматтық көзқарасын білдіруші, экологиялық акциялар мен бастамалардың белсенді қатысушысы.

Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің facebook парақшасынан

В АЛМАТЫ ДЛЯ ПЕРЕВОДА НА ГАЗ ТЭЦ-2 РАЗРАБОТАНА ДОРОЖНАЯ КАРТА ПО МОДЕРНИЗАЦИИ

В управлении зелёной экономики Алматы отметили, что для решения вопроса экологии в мегаполисе принимаются комплексные меры. Согласно проведенным исследованиям экспертов «ЭКОСЕРВИС-С», выбросы от стационарных источников за 2018 год составляли - 34% или 43 тыс. тонн, включая все предприятия теплоэнергетики, промышленные предприятия, в том числе ТЭЦ-1, ТЭЦ-2. «ТЭЦ-1 полностью работает на газе. А для перевода на газ ТЭЦ-2 разработана дорожная карта по реализации проекта «Модернизация Алматинской ТЭЦ-2» с минимизацией воздействия на окружающую среду. 15 ноября 2019 года АО «Алматинские электрические станции» заключен договор с АО «КазНИПИ «Энергопром» на разработку ТЭО, по завершению которого будет принято решение по модернизации», - сообщили в управлении. Вместе с тем ведутся работы по мониторингу достижения целевых показателей качества окружающей среды, в рамках которого предусмотрена установка газо-

аналитических станций для создания системы автоматического мониторинга состояния окружающей среды в Алматы. Работа будет проводиться в течение года с учетом полного цикла всех сезонов. Срок завершения – декабрь 2020 года. Полученные данные будут отражать объективную ситуацию о загрязнении окружающей среды в городе, отметили в ведомстве. По данным управления, также согласно статистическим данным, одним из источников загрязнения является автотранспорт, выбросы от которого составляют до 65%. В городе зарегистрировано более 517 тысяч единиц автотранспортных средств. Ежедневно в город въезжают до 250 тысяч единиц иногороднего автотранспорта. Это создает колоссальную нагрузку на окружающую среду, чем объясняется высокий уровень выбросов в атмосферу города. Кроме того, в городе остаются неподключенными 3 тысячи 149 жилых домов, выбросы от которых составляют менее 1%.

inform.kz

УРОВЕНЬ ПЕРЕРАБОТКИ ТВЕРДЫХ БЫТОВЫХ ОТХОДОВ В НУР-СУЛТАНЕ ПЛАНИРУЮТ ДОВЕСТИ ДО 70%

Какая работа проводится по переработке твердых бытовых отходов (ТБО) в столице, рассказал заместитель руководителя управления охраны окружающей среды и природопользования акимата города Нур-Султана Абдиманап Жумадильдаев.

«В части переработки большая работа проводится совместно с ТОО «Оператор РОП» в рамках выполнения Комплексного плана по охране окружающей среды на 2018-2020 годы. В этом году программа заканчивается и далее будем утверждать дальнейший план до 2025 года», - сказал Абдиманап Жумадильдаев в рамках экологической акции «Бросай в желтый!», проходящей в столице. Он сказал, что нужно активно прививать экологическую культуру, так как не все жители города соблюдают правила сортировки мусора. «Международный опыт показывает, что все, что можно перерабатывать, мы должны вторично использовать. Поэтому агитационную и информационную работу очень важно проводить. Да, у нас еще не сложился менталитет. С чего-то нужно же начинать. Для этого необходимо время, сознание. Поэтому в школах, колледжах и вузах эта работа уже ведется. Проводятся экологические часы, преподавателей специально обучают. В первую очередь,

конечно, нужно начать с себя», - подчеркнул заместитель руководителя. По его словам, в Нур-Султане будет продолжена работа по установке отдельных контейнеров. «Город растет и число контейнерных площадок также будет увеличено. Эта работа будет продолжаться. В этой связи, ТОО «РОП» помогает, инвестирует в отрасль, работает по закупке контейнеров. Вся работа идет по графику, планомерно. У нас есть мусороперерабатывающий комплекс. То, что в смешанном виде приходит, там сортируется вручную, извлекаются стекло, металл, бумага, пластик. Всё остальное прессуется и вывозится на специальные полигоны ТБО. В общих процентах когда-то уровень переработки твердых бытовых отходов составлял 3%. По сравнению с 2018 годом в прошлом году по данному показателю мы достигли 16%. Наша цель - достижение глубинной переработки до 70%. В этой связи необходимы также большие инвестиции», - добавил А. Жумадильдаев. Напомним, в столице состоялась масштабная экологическая акция «Бросай в желтый!» в поддержку проекта по отдельному сбору твердых бытовых отходов.

inform.kz

«ЗЕЛЕННЫЙ ПОЯС» СОЗДАЮТ ВОКРУГ ТАРАЗА

Проблемы формирования «зеленого пояса» вокруг Тараза, а также обустройство территорий вокруг областного центра обсуждались на заседании акимата Жамбылской области. Отметим, что город Тараз находится в природном оазисе на краю пустыни Бетпак-дала и окружен грядями гор - Таласский Алатау, Каратау и массив Тектурмас. В окрестностях Тараза имеется много живописных мест, горных ущелий, озер и рек, пригодных для организации зон отдыха. Несмотря на это, горожане ощущают дефицит мест отдыха. Глава региона Аскар Мырзахметов на совещании акцентировал внимание, прежде всего, на необходимости увеличить объем зеленых насаждений и расположить «зеленый пояс» как можно ближе к областному центру. По мнению главы региона, «зеленый пояс» должен стать не только местом отдыха таразцев, но и в будущем исполнять роль «легких» города. «В лесопосадочных угодьях в первую очередь необходимо решить вопрос с обеспечением поливной водой», - подчеркнул он.

В пресс-службе акима области напомнили, что ранее глава

региона дал конкретные поручения ответственным лицам по систематизации работы в данном направлении - привлечь специалистов для всестороннего изучения возможностей свободных земель, создать новые питомники по заготовке саженцев, увеличить площадь существующего питомника. Как проинформировал руководитель областного управления природных ресурсов и регулирования природопользования Аслан Оразбеков, для размещения пояса зеленых насаждений выбрано семь территорий. В Таразе ведутся работы по шести участкам общей площадью 395 га, в Жамбылском районе - на массиве площадью 50 га. «В конце февраля начнутся работы по эффективному освоению 28 га земли и посадке саженцев в конце улицы Сулейменова областного центра», - отметил спикер. - Уже определены источники воды, проводятся работы по отводу воды из каналов. На площади более 100 га рядом с ТОО «Тараз Кожобувы» проведут водопровод, выровняют землю под будущие посадки саженцев многолетних карагачей. «Зеленый пояс» будет формироваться на территориях площа-

дью 72 и 23 га возле Таразского металлургического завода и завода «Жамбыл-Гипс», вдоль дороги Тараз - Аса. Планируется использование арычного полива, а также из артезианских колодцев. Работы ведутся и на других выбранных участках», - рассказал Аслан Оразбеков.

Аскар Мырзахметов поручил уделить особое внимание увеличению площади «зеленого пояса» до 500 га, а также изучить возможность включения частных земель вокруг намеченных территорий. В случае неэффективного использования будет рассмотрен вопрос возврата в собственность государства или предоставления альтернативного земельного участка. Отметим, что город Тараз сегодня развивается в западном и северо-западном направлениях, прирастая новыми жилыми массивами и микрорайонами. В областном центре активизировалось строительство новых 14-го и 15-го микрорайонов. На 462 га планируется разместить современные микрорайоны и зеленые массивы, которые придадут областному центру новый архитектурный облик.

inform.kz

БЕЗОТХОДНОЕ ПРОИЗВОДСТВО НАЛАДИЛ ФЕРРОСПЛАВНЫЙ ЗАВОД В ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ

Почти миллион тонн хромового шлака переработал Аксуский завод ферросплавов. «Благодаря повторному вовлечению в производство, текущие шлаки практически не складировываются на отвалах, - сказал директор Аксуского завода ферросплавов Сергей Прокопьев. - Более того, мы постепенно перерабатываем лежалые отходы, которые накопились за историю завода. В результате мы получаем пригодный к отгрузке потребителю товарный феррохром, переделанный феррохром и металлоконцентрат, которые повторно вовлекаются в производство и дорожный щебень». По данным предприятия, в 2019 году там переработали более 960 тысяч тонн хромового шлака и повторно вовлекли в производство более 24 тысяч тонн пыли, уловленной мощными газоочистными установками на печах. «Повторно вовлекается в производство и пыль, которая образуется в печах

и улавливается газоочистными установками. Она содержит до 30 процентов ведущего элемента и является отличным сырьем для агломерационного цеха завода, - сообщили на Аксуском заводе ферросплавов. - Практически из отходного материала в 2019 году произведено почти 250 тысяч тонн агломерата, который возвращается снова в печь. Чтобы достичь таких объемов, аглоцех перерабатывает пыль не только Аксуского, но и Актюбинского ферросплавного завода». По итогам 2019 года предприятие направило на реализацию экологических программ почти 8 миллиардов тенге. Например, начали строить новый газоочистный комплекс для печи №44, пуск которого намечен в этом году, а также заменили фильтры на действующих газоочистных системах.

inform.kz

ГОСУДАРСТВЕННАЯ УСЛУГА «ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ»

Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан (далее – услугодатель) оказывает государственную услугу «Предоставление экологической информации» (далее – государственная услуга) физическим и юридическим лицам с целью обеспечения населения достоверной информацией о состоянии окружающей среды и ее объектов.

Порядок оказания государственной услуги установлен стандартом и регламентом, утвержденными Приказами министра энергетики от 23 апреля 2015 года № 301 и от 22 мая 2015 года № 369 (далее – Стандарт и Регламент).

На сегодняшний день для получения государственной услуги можно обратиться как к услугодателю, так и в Некоммерческое акционерное общество «Государственная корпорация «Правительство для граждан» (далее – Государственная корпорация).

Государственная услуга предоставляется на бесплатной основе.

Для получения государственной услуги физическим и юридическим лицам (либо их представителям по доверенности) необходимо представить:

1) услугодателю: заявление о предоставлении экологической информации в установленной форме;

2) в Государственную корпорацию: заявление о предоставлении экологической информации в установленной форме; документ, удостоверяющий личность.

В целях исполнения Послания Президента РК от 31 января 2017 года «Третья модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность» в части необходимости перевода оказания государственных услуг в электронный формат, в 2018 году была проведена оцифровка материалов Государственного фонда экологической информации, перевод с бумажных носителей в электронный формат с целью оптимизации и автоматизации государственной услуги.

Кроме того, в сентябре 2019 года были внесены изменения в постановление Правительства Республики Казахстан от 18 сентября 2013 года № 983 «Об утверждении реестра государственных услуг» в части перевода формы оказания государственной услуги с «бумажной» на «электронную».

В настоящее время ведется работа по объединению стандарта и регламента в единые правила и внесение изменений в порядок оказания государственной услуги

в части исключения подачи заявления в бумажной форме и выдачи результата оказания государственной услуги исключительно в электронной форме через портал «электронного правительства» и сокращение срока оказания с 10 рабочих дней на 1 рабочий день.

Информация о государственной услуге размещена на сайте Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан в разделе «Государственные услуги» (www.ecogeo.gov.kz), а также на сайте РГП на ПХВ «ИАЦ ООС» в разделе «Получить экологическую информацию» (<http://iacoos.gov.kz/>).

Также с базой данных и реестрами Государственного фонда экологической информации можно ознакомиться на сайте <http://ecogofond.kz/>.

В заявлении необходимо указать наименование материала и реестровой номер запрашиваемого документа.

По вопросам оказания государственной услуги обращаться по телефону: 8 (7172) 95-47-16, и направлять заявления на предоставление экологической информации по адресу 010000, г. Нур-Султан, район Есиль, ул. Мәңгілік Ел 11/1, 6 этаж, 605 кабинет, или же в любой филиал Государственной корпорации «Правительства для граждан».

ОБУЧАЮЩИЕ СЕМИНАРЫ ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

РГП «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК ежемесячно организует краткосрочные обучающие семинары, специально посвященные вопросам охраны окружающей среды в городе Нур-Султан, а также в регионах Республики Казахстан.

В феврале текущего года были проведены обучающие семинары в городах Нур-Султан, Актобе и Атырау на тему «Новые подходы к регулированию в проекте Экологического кодекса». Лекторами выступали независимые эксперты в области охраны окружающей среды, сотрудники Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК для детального

обсуждения нововведений и получения разъяснений по проекту нового Экологического кодекса Республики Казахстан.

Для сотрудников экологических лабораторий был проведен отдельный семинар с 12 по 14 февраля в городе Нур-Султан, где были рассмотрены вопросы экоаналитических испытаний с учетом неопределенности измерений в соответствии с требованиями ГОСТ ИСО/МЭК 17025-2009/СТ РК ISO/IEC 17025-2018.

В марте планируется проведение семинаров в г. Нур-Султан с 11 по 13 марта и в г. Усть-Каменогорск с 18 по 19 марта на тему «Новые подходы к регулированию в проекте Экологического кодекса».

К участию на семинарах приглашены представители территориальных департаментов экологии, государственных учреждений, компаний-природопользователей, неправительственных организаций, высших учебных заведений. На семинарах большое внимание будет уделено последним дополнениям и изменениям законодательства в области охраны окружающей среды. В процессе обучения слушатели смогут более детально и углубленно изучить природоохранное законодательство, а также получить ответы на интересующие их вопросы.

Объявления о предстоящих семинарах публикуются на сайтах «www.iacoos.gov.kz» и «www.pkk.iacoos.gov.kz».

2019 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ЖАЙ-КҮЙІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРЫН ПАЙДАЛАНУ ТУРАЛЫ ҰЛТТЫҚ БАЯНДАМА

ҚР Экологиялық кодексінің 166-1 бабының 4 тармағы негізінде Қазақстан Республикасының экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі 2019 жылы қоршаған ортаның жай - күйі және Қазақстан Республикасының табиғи ресурстарын пайдалану туралы Ұлттық баяндама жобасын қалыптастыру үшін ақпарат жинау жұмысы басталды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 7 қарашадағы № 673 қаулысымен бекітілген Ұлттық баяндаманы әзірлеу қағидаларының 2-тармағына сәйкес Ұлттық ба-

яндама халықты Қазақстан Республикасының аумағындағы нақты экологиялық жағдаймен және оны жақсарту жөнінде қабылданатын шаралар туралы хабардар ету мақсатында жыл сайын әзірленеді.

Ұлттық баяндама республикадағы қоршаған ортаның жай-күйі мен өңірлердегі экологиялық жағдай туралы түсінік береді және негізгі қоғамдық маңызы бар экологиялық проблемаларды қоса алғанда, қоршаған ортаға антропогендік әсер ету туралы айтуға мүмкіндік береді. Статистикалық, сараптамалық және ғылыми ақпараттан басқа ұлттық баяндамада ұқсас

өткен кезеңмен салыстырғанда қоршаған орта мен табиғи ресурстардың сандық және сапалық сипаттамаларының серпіні көрсетілген.

Ұлттық баяндамада қамтылған мәліметтер Қазақстан Республикасының мүдделі орталық және жергілікті атқарушы органдары ұсынған ресми ақпараттарға және мемлекеттік статистика деректеріне негізделген. 2019 жылға арналған Ұлттық баяндама ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми интернет-ресурсында 2020 жылдың 10 желтоқсанына дейін жарияланады.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КАДАСТР ОТХОДОВ ПРОИЗВОДСТВА И ПОТРЕБЛЕНИЯ

В соответствии с главой 19 Экологического кодекса Республики Казахстан, РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан осуществляет ведение Государственного кадастра отходов производства и потребления.

Государственный кадастр отходов производства и потребления представляет собой систематизированный на основе геоинформационных систем, периодически пополняемый и уточняемый свод унифицированных сведений по каждому объекту размещения отходов, реализованный в информационной системе «Единая информационная система охраны окружающей среды» (далее – ИИС ООС) (<https://oos.energo.gov.kz>).

Государственный кадастр отходов производства и потребления по структуре состоит из компонентов:

- 1) паспортов опасных отходов;
- 2) отчетов по инвентаризации отходов;
- 3) кадастровых дел.

Паспорт опасных отходов содержит описание процессов

образования отходов по месту их происхождения, их количественные и качественные показатели, правила обращения с ними, методы их контроля, виды вредного воздействия этих отходов на окружающую среду, здоровье человека и (или) имущество, сведения о производителях отходов, иных лицах, имеющих их в собственности.

Отчет по инвентаризации отходов включает информацию по двум составляющим – бланку инвентаризации опасных отходов и бланку инвентаризации неопасных отходов.

Кадастровое дело по объекту размещения отходов включает: решение МИО об отводе земельного участка на складирование и удаление отходов; справку об установлении границ земельного участка и выдаче правоустанавливающего документа на земельный участок; технико-экономическое обоснование создания объектов размещения отходов; положительные заключения государственной экологической и санитарно-эпидемиологической экспертиз.

ИИС ООС предусмотрена картография объектов размещения отходов с возможностью получения данных географиче-

ского месторасположения и необходимой информации по полигонам для размещения опасных, неопасных и твердых бытовых отходов.

Также на карту нанесены места расположения бесхозяйных отходов и в целях ведения раздельного сбора отходов добавлены объекты, выполняющие операции по сбору вторичного сырья, что позволяет природопользователям найти пункты приема вторичного сырья для их реализации.

Ежегодно в ИИС ООС формируется республиканский отчет по инвентаризации отходов на основе данных, представленных природопользователями РК. Наблюдается положительная динамика изменения количества отчетов и зарегистрированных в ИИС ООС природопользователей.

По результатам ведения Государственного кадастра отходов производства и потребления ежегодно формируется информационный обзор на государственном и русском языках, доступный на официальном интернет-ресурсе Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан (<http://ecogeo.gov.kz>).

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ КАДАСТРЫ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

Информационная система «Государственные кадастры природных ресурсов Республики Казахстан» (далее – ИС «ГКПР РК») представляет собой автоматизированную информационную систему сбора, систематизации, хранения, обработки и отображения, пространственно-координированных данных о состоянии природных ресурсов РК, анализа этих данных для эффективного использования при решении управленческих, производственных и научных задач, связанных с охраной, восстановлением и сохранением природных ресурсов на территории нашей Республики. Функции кадастров реализуются с помощью современных систем управле-

ния базами данных и геоинформационных систем (ГИС). ГИС - технологии объединяют традиционные статистико-аналитические операции при работе с базами данных с преимуществами полнотной визуализации и пространственного анализа.

На данный момент ИС «ГКПР РК» состоит из 4 подсистем: лесной кадастр, кадастр особо охраняемых природных территорий, кадастр животного мира (*по видам животных, являющихся объектами охоты; по рыбам и другим водным животным*), которые включают динамические данные по 4 557 объектам.

Блок картографических данных. Представлен цифровыми картами Казахстана масштаба 1:1 000 000, 1:200 000, топографической основой, векторными тематическими слоями, содержащими соответствующую информацию по каждому кадастру (ареалы распространения видов древесных пород, ареалы распространения видов животных, государственные учреждения лесного хозяйства, охотничьи хозяйства, особо охраняемые природные территории, рыбные хозяйства).

В 2016 году получен аттестат соответствия ИС «ГКПР РК» требованиям информационной безопасности, стандартам в области информационной безопасности, что является

одной из составляющей для ввода ИС в промышленную эксплуатацию. Проведена работа по интеграции с государственным земельным кадастром. Кроме того, в соответствии со ст. 150 Экологического кодекса РК в 2021-2022 гг. планируется проведение интеграции с информационными системами кадастра государственного фонда недр, государственного водного кадастра.

Объединение отраслевых кадастров в единую базу данных позволит обеспечить единый общегосударственный комплексный учет и оценку природного и экономического потенциала РК, оценить стоимость природных ресурсов в соответствии с конъюнктурой рынка.